

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
«Запорізька політехніка».**

(13-14 травня 2021 року)

Електронне видання на DVD-ROM

Запоріжжя, 2021

УДК 334.72:339
С83

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол №11/21 від 31.05.2021 р.)*

С83

Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 13-14 травня 2021 року [Електронний ресурс] Електрон. дані. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана. – 389 с.

ISBN 978-617-529-326-3

Збірник містить стислий виклад доповідей і повідомлень учасників II Міжнародної науково-практичної конференція «Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності», спрямованих на пошук шляхів розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах трансформаційних змін в економіці України.

УДК 334.72:339

ISBN 978-617-529-326-3

© НУ «Запорізька політехніка», 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ - ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	14
Братковська К.О., Горбенко В.І. ЩОДО ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СОНЯЧНИХ ФОТОЕЛЕКТРИЧНИХ УСТАНОВОК.....	14
Дем'яненко С.І., Іваненко Ф.В. ВІДНОВЛЮВАНА ЕНЕРГІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	16
Лівощко Т.В., Вострікова Н.Л. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДІВЕЛЬ.....	18
Лівощко Т.В., Новосад Ю.А. ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	21
Лівощко Т.В., Шапочка Г.В. АЛЬТЕРНАТИВНІ ВИДИ ПАЛИВА - НАЙДЕШЕВШЕ Й ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТЕ ДЖЕРЕЛО ЕНЕРГІЇ.....	23
Сердюк Є.М. РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ, ЯК НАПРЯМОК ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	25
Сердюк Є.М., Птущенко Н.В. ВПРОВАДЖЕННЯ АКУСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ЕЛЕКТРОДВИГУНА З МЕТОЮ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ.....	27
СЕКЦІЯ 2. МОНІТОРИНГ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	29
Kolodiy A. V. INDICATORS OF MONEY SUPPLY ASSESSMENT AS AN IMPORTANT INSTRUMENT OF MONETARY POLICY.....	29
Аніскевич Д.М. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	31
Брагіна О.С., Павлусь М.Г. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА - КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	33
Воляк О.О. УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕС-СИСТЕМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	35
Голованова М.А., Бойко А.И. ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ АНТИКРИЗИСНОЙ ПОЛИТИКИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	37
Дутчак Р. Р., Дутчак В. Ф. КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ЯК СУЧАСНИЙ ВИКЛИК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	39
Євсєєва-Северина І. В. ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....	41

Завадських Г.М. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ.....	335
Платонов О. І. КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ПОРТІВ СТРАТЕГІЧНОГО ЗНАЧЕННЯ ЗА ПРИНЦИПОМ «РОЗШИРЕНИХ ВОРИТ» ЯК ЕЛЕМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.....	340
Семерунь Л. В., Мусяца В.Д. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	342
Середа С.А., Дмитрів С.П., Чечотенко М.А. ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ОТГ.....	344
Соболевська О.О. СУЧАСНИЙ СТАН ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ....	346
С.О. Топалова, О.Б. Швидка, Ж.І. Торяник СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УНІВЕРСИТЕТАХ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	349
Яворська Т.І. СІМЕЙНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА У РОЗВИТКУ ОТГ.....	353
СЕКЦІЯ 8. УПРАВЛІННЯ В АРХІТЕКТУРІ ТА БУДІВНИЦТВІ ЗА ПРИНЦИПАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	356
Абуселідзе Г., Левченко Н.М. НАУКОВИЙ ТЕЗАУРУС ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІЙНОГО АПАРАТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ З БУДІВНИЦТВА.....	356
Бобко Н.А. МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ В БУДІВНИЦТВІ.....	358
Бобко Н.А., Дацько Н.М. ЦІНОУТВОРЕННЯ В БУДІВНИЦТВІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	360
Ічетовкін А. О. ІНТЕГРАЦІЯ QM ТА RM, ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ.....	362
Крайнік О.М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ В БУДІВЕЛЬНОМУ ВИРОБНИЦТВІ.....	364
Левченко Н.М. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ З РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ЗАНЕПАДАЮЧИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕРИТОРІЙ МІСТА.....	366
Левченко Н.М., Захарчук В.М. ДЕВЕЛОПМЕНТСЬКИЙ СУПРОВІД ВВЕДЕННЯ НЕРУХОМОСТІ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ.....	369
Левченко Н.М., Матвіїшина О.Є. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ ТЕРИТОРІЇ ВИРОБНИЧОЇ ЗОНИ МІСТА	371

learning in social entrepreneurship. Ashoka UBrock Handbook Preview. 2014. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/228263044_Social_Entrepreneurship_Education_Resource_Handbook

2. Ashoka. – Режим доступу: <https://www.ashoka.org/en-us/collection/social-entrepreneurship>

3. Alastair Wilson. Why Universities Shouldn't Teach Social Entrepreneurship. 2016 https://ssir.org/articles/entry/why_universities_shouldnt_teach_social_entrepreneurship

УДК 332.3

Яворська Т.І.

д. е. н., проф., професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

СІМЕЙНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА У РОЗВИТКУ ОТГ

Серед першочергових умов ефективної роботи громад на сільських територіях є успішний розвиток підприємництва. Від діяльності підприємницьких структур суттєво залежить частина власних доходів бюджету ОТГ, а саме – єдиний доход з підприємницької діяльності, 60% податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), податок на власність, зокрема, землю [1, с. 25]. Підприємництво, як відомо, може розвиватися у двох напрямках: сільськогосподарського спрямування (сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства, фізичні особи-підприємці, сімейні фермерські господарства, обслуговуючі кооперативи); несільськогосподарського спрямування (сільський туризм, народні промисли, торгівля, надання послуг населенню та ін).

Основним напрямом розвитку сільських територій та подолання депресивного стану місцевої економіки, у першу чергу, має бути формування системи сільськогосподарського підприємництва. Серед його форм, відносно новими за законодавчим трактуванням є сімейні фермерські господарства. Законодавче визначення статусу сімейних фермерських господарств є вагомим здобутком аграрної політики України. Він доводить значну роль господарств населення, які є основою створення сімейних ферм, у виробництві сільськогосподарської продукції та істотний вплив на соціально-економічний розвиток ОТГ [2].

Перевагами при створенні сімейних фермерських господарств для громад є:

- вони є офіційними виробниками сільськогосподарської продукції (це дає можливість, наприклад, локальних закупівель на комунальні потреби);

- можливість працювати у правовому полі і мати доступ до ринків, збуту, кредитів і підтримки;
- низька мобільність перенесення своєї реєстрації з однієї ОТГ до іншої, бо це пов'язано з перевезенням родини до іншого місця проживання;
- збереження традиційних видів виробництва, місцевої культури;
- сприяння збереженню сільськогосподарського біорізноманіття та раціональному використанню природних ресурсів тощо.

ОТГ, які вже пропрацювали декілька років, стали перед проблемою того, що вони майже не мають інструментів впливу на розвиток фермерського господарства на своїй території. Водночас громади повинні усвідомлювати комплекс завдань щодо формування сприятливого бізнес-клімату. У листопаді 2020 р., Міністерство економіки, торгівлі та сільського господарства надало пропозицію передбачити в штаті громад структурну одиницю спеціаліста з питань розвитку аграрного сектору економіки та розвитку сільських територій. З допомогою таких спеціалістів відомство планувало допомогти налагодити взаємодію та ефективну комунікацію щодо створення підприємництва на селі, і зокрема, сімейних фермерських господарств. Проте, наявність спеціаліста у штаті ОТГ не зможе повністю вирішити проблему. Становлення та розвиток сектору сімейних ферм має реалізовуватися на основі стратегії – комплексу заходів із досягнення основних стратегічних цілей з урахуванням параметрів виробничого потенціалу комерційних особистих селянських господарств та ринкової ситуації [3, с. 286].

Більшість громад Запорізької області, яких зараз нараховується 67, не вбачають основним розвиток сімейного фермерського господарства. Звичайно, це частково залежить від специфіки громад, але розгляд їх стратегій свідчить про те, що перевага надається несільськогосподарському підприємництву, зокрема, розвитку зеленого туризму та інших сфер туристичної індустрії. Для збільшення кількості сімейних фермерських господарств та підвищення їх ролі у розвитку ОТГ, доцільно було б у Запорізькій області (за прикладом інших областей) розробити окрему програму підтримки фермерських господарств, особливо молочних сімейних ферм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Савченко О. І. Актуальні проблеми розвитку підприємництва в об'єднаних територіальних громадах *Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ*: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада 2019 р. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. – 368 с. – С. 25-27.

2. Problems and Prospects for Development of Family Households in Ukraine / Tetiana Yavorska, Yurii Prus, Oksana Lysak, Hanna Zavadskykh / Modern Development Paths of Agricultural Production, Springer Nature, pp. 593-602.

3. Яворська Т. І., Агеєва І. В. Розвиток сімейних ферм в умовах адміністративної децентралізації *Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції*: матеріали міжнародного науково-практичного форуму, Мелітополь, Україна 21-22 червня 2019 р. – С. 285-287.